

Træk af Gjesings historie (16)

Aage Jensen, Tarp fortæller

Vi har haft en samtale med Aage Jensen, der er født på Gaasagergaard i 1921. Han har næsten hele sit liv boet i Gjesing eller Tarp.

A gaastowt

Jeg er født på Gaasagergaard (som lå der, hvor Solvangen nu er). Jeg ved det ikke med sikkerhed, men jeg tror, at navnet Gaasagergaard kom af "a gaastowt", som var et sted gæssene holdt til. Gården var en udflyttergård fra udskiftningen i slutningen af 1700-tallet, og ved "a gaastowt" kom gården til at ligge. Det var mine oldeforældre, der flyttede ud dengang, så det var en gammel slægtsgård.

På stedet var der nogle siv og en grøft ned til bækken. Dengang var der jo ikke noget med dræning. Da grøftede de for at få vandet ud. Som før nævnt lå gården ved den nuværende vej Solvangen, og jeg mener at have set 2 kastanietræer fra dengang i en have.

Skolen

Mine forældre var aktive i forskelligt foreningsarbejde (fx Gjesing Foredragsforening) og i skolearbejdet. Skolen lå dengang ved den nuværende rundkørsel på Gl. Vardevej, og vi børn skulle hjælpe med arbejdet, før vi skulle i skole. Skoletiden var fra klokken 9 til 16 med en times middagspause. Vi kunne ikke nå at komme hjem på den time, så vi havde en kraftig madpakke med. Da jeg var 10 år gammel, fik jeg en cykel.

I 1. og 2. klasse havde vi Kristiane, som vi kaldte hende (frk. Nielsen), som lærer og i de andre klasser Søren Pedersen og vinterlærerne Warming og Ebbesen.

Anne Lise og Aage Jensen.

Foto 2001: Poul Højbak

Konfirmation

Jeg blev konfirmeret i Bryndum Kirke hos Pastor Bue Bennike. Vi gik til præst i den gamle præstegård og måtte gå frem og tilbage fra skolen. Selve konfirmationen foregik 7. april.

Da mine forældre havde sølvbryllup 19. april, blev der holdt en fælles fest langfredag. Dengang måtte man ikke danse på disse helligdage. Derfor blev gæsterne inviteret til klokken 5 om eftermiddagen. Så kunne vi danse efter midnat. Mine forældre gik en del i kirken og kendte præsten udmærket. Jeg kan ikke huske, om han var med til festen.

Ud at tjene

Som 14-årig havde jeg den første plads, hvorefter jeg var hjemme og hjulpe igen et par år. Derefter kom jeg rigtig ud at tjene i 10 år.

Tørvemose i engen

Vi lavede tørv ved, at der blev skubbet en slags ramme ned i mosegraven. Den blev trukket op, og der blev spændt heste for. Tørvene blev spredt ud for at tørres, og de skulle vendes og staves op i spidse

stakke på ca. en meters højde, taglagt og med mellemrum mellem tørvene, så det kunne blæse igennem.

Landbrugsskole

24 år gammel kom jeg på landbrugsskole. Det var i krigens første år. For at komme lidt længere hjemmefra, var der bestilt plads til mig på Kærhave Landbrugsskole på Sjælland, men de meddelte, at på grund af omflytninger kunne de alligevel ikke tage mig.

I forbindelse med krigen blev nogle unge indkaldt til militæret, og i den forbindelse kom jeg som følge af afbud ind på Ladelund Landbrugsskole. Vi var to kammerater, der skulle følges, men min ven blev indkaldt som garder. Jeg slap fordi jeg var lidt ældre.

Krebsestien

Landsretssagfører Krebs var i begyndelsen af 1930'erne hos far flere gange om at afgive jord til den senere Krebsesti. Der var en del møder om sagen og også en vis modstand. Min far holdt på, at det var en fordel, at vi på grund af beplantningen ville få læ fra vest. Der blev udbetalt en mindre erstatning for afgivet jord. Det var jo ned mod bækken og derfor den yderste ende af marken, de tog.

Der var mange arbejdsløse, og projektet blev iværksat som nødhjælpsarbejde med en blandet beplantning. Denne blev desværre misligholdt under krigen.

Gaasager Nygaard ca. 1949
Vejen i forgrunden er den
nuværende
Vester Gjesingvej.

Foto venligst udlånt af Aage
Jensen.

Fritidsaktiviteter

I min ungdom deltog jeg i komedier, gymnastik, folkedans, ungdomsmøder og private fester. I krigens trængselstider var der et fantastisk sammenhold. Min far var med til at stifte Gjesing Foredragsforening (1929), og jeg kom ret hurtigt i bestyrelsen og har siden der alle årene indtil i dag.

Skudt af tyskerne

4. maj 1945 var vi nogle stykker, der spillede håndbold på de baner, der lå der, hvor Gjesing centret nu er. Da vi var færdige, råbte en dame til os, at krigen var slut. Vi blev selvfølgelig glade, og vores kammerat Holger Nielsen sparke i kådhed nogle jordknolde ned i en tysk løbegrav. Der dukkede en tysker op med et gevær, og Holger Nielsen blev vist bange og løb. Tyskeren skød ham. De havde ikke hørt, at der var kapituleret og troede vist, at det var sabotage.

Mens de andre tog sig af Holger, ringede jeg efter en ambulance fra Stigård, hvor jeg havde plads dengang. Holger døde desværre på sygehuset.

Minefelter

På mit barndomshjem Gaasagergaard var jorden spækket med tankgrave, løbegrave og minefelter lige op til vores have. Man kunne se minerne, som var runde flaskeminer med en snor. Hvis man løb ind i snoren, sprang minen. Vores hund gik til på den måde, og det var med at holde godt styr på kreaturerne.

Fodermester

Som voksen var jeg fodermester nogle år på fast løn plus procenter af salget af mælk og kreaturer. Den aflønning gav lidt større interesse i, at det gav godt. Der blev så afregnet til november på grundlag af bilag fra salget. Vi solgte bl.a. en tyr til en avlsforening i Vendsyssel efter et ungskeue i Varde (1948).

Forlovet og selvstændig

I 1947 blev jeg forlovet med min nuværende kone, og jeg følte mig færdig til at blive selvstændig.

Gaasager Nygaard

I november 1948 købte vi af min moster og morbror Gaasager Nygaard, der i sin tid var udstykket fra Gaasagergaard. Ejendommen var på 25 tdr. land, og der var 7 køer, 4 svin, 2 små heste og en smule høns. Gården lå der, hvor Vestervangsskolen nu ligger.

Aftægt

Som det var almindeligt dengang i Gjesing indbefattede købet en aftægtskontrakt. Det vil sige at moster og morbror skulle bo hos os på livstid, og de skulle forsynes med fx brændsel, mælk og flæsk. Vi fik lavet et værelse til dem på loftet, og de havde den ene stue og et lille køkken. Moster døde i 1952, men morbror havde vi boende i 18 år. Han flyttede med os til Tarp. Da min mor og far blev gift i 1910, blev mine bedsteforældre på

samme måde boende hos os i mit barndomshjem.

Prisen på gården

Ud over aftægtskontrakten skulle vi give 50.000,- kroner for Gaasager Nygaard. Vi kunne i Kreditforeningen låne 1000 kr. pr. tønde land. Med kurstab fik vi 23.000 kr. hjem. Jeg har nok selv haft ca. 10.000 kr., som jeg havde sparet op i min fodermestertid. Resten fik vi som lån i banken med en afdragetid på 10 år.

Naturalier

Da vi startede, var der ikke meget at råbe hurra for, men vi kunne stort set leve af vore egne grønsager og kartofler og den gris, vi indimellem slagtede på gården med hjælp af slagteren. Så skulle gruekedlen være fuld af varmt vand.

Det var en stor dag, for så fik vi fersk flæsk. Ellers var flæsken jo saltet. Det var en oplevelse, da vi som nogle af de første fik egen frostboks.

Malkning

De første fire år malkede vi med hånd. Omkring 1954 købte vi malkemaskine. Det var den eneste ting vi købte på afbetaling. Det var noget med en udbetaling og resten i løbet af kort tid. Så vidt jeg husker købte vi af smeden i Tarp, Friis Sørensen.

Mink

Engang fangede vi en mink i brygerset, da vi var ved at lave om. Det var en brun pastelmink, som vi en tid fik passet hos min svoger i Kjersing. Det viste sig, at den var gravid, og den fødte seks unger, som blev grundlaget for en minkfarm.

Vore tre drenge

På cirka samme tid legede drengene i engen og kom farende hjem og fortalte, at de havde set en mink ved åen. Det lykkedes os at fange

den. Det var en Pearl mink, som fik navnet "Perle". Vi lavede avl på den og endte med at have næsten 150 tæver.

Pelsdyrfoder

Vi hentede foder til minkene hos Sv. Aa. Dooleweerdts på hans ejendom på den nuværende Golfvengen. I begyndelsen, da vi ikke havde så mange mink, foregik det på cykel, senere på traktor. Vi fik traktor omkring 1956, og hestene blev solgt.

Brændsel

Vi fyrede med tørv (som vi kaldte klyne) i kakkelovnen i stuerne og i komfurerne i køkken og bryggers. Vi brugte også hugget kvas, og begge dele købte vi rundt omkring. Det var slut med det, da vi fik kul-fyr omkring 1957.

Jeg pløjede en granat op

Omkring 1957 var jeg nær blevet slået ihjel. Jeg pløjede min jord omkring den banke, der ligger ved den nuværende Grønlandsparken 24 a-f. Pludselig så jeg en krans af takker, der vendte op. Efter at have set lidt nærmere på tingesten, tog jeg hjem og ringede. Det endte med, at der kom en sprængningskommando, vistnok fra Tønder. Alle dyr blev beordret ind, og tingen eksploderede med et mægtigt brag.

Da Ringvejen kom

Vi havde jo regnet med at blive i Gjesing, men i 1965 så jeg på et kort ved kommunen, at den nye Gjesing Ringvej skar vores jord. Jeg var så klar over, at vi ikke kunne blive boende. Kommunen var ikke interesseret i at købe jorden. Senere købte de den dog for at bygge Vestervangsskolen.

Udstykning

Det endte så med, at vi i december 1965 solgte til Jens Peter Kock fra Odense. Han købte også Gl. Gaa-

Aage Jensen i gang med en sketch om Grovvarforeningen.

(Bryndum Forsamlingshus 1982)

sagergaard, der var overtaget af min bror Carlo Jensen. På hans jorder begyndte J. P. Kock en udstykning, og min bror købte ejendom i Sadderup.

Da vi solgte, fik vi en udbetaling og resten over 10 år. Vi var lidt bekymrede for, om pengene var sikre, men pengene kom altid præcis til terminen.

Ejendom i Tarp

I 1966 købte vi så ejendom i Tarp, ved Tarp Byvej. Den var på 25 tdr. land, men i løbet af kort tid lejede vi yderligere ca. 25 tdr. land ved en naboejendom. Vi moderniserede staldbygningerne og byggede laden om til svin. I 1968 byggede vi et stort maskinhus. Landbruget blev drevet traditionelt med køer og svin samt mink.

Fødselsdagsklub

Ret kort efter, vi var flyttet til Tarp, blev vi medlem af en fødselsdagsklub med i alt ti par, dvs. 20 personer. Lige siden dengang har vi hvert år været sammen til formiddagskaffe klokken 10 til alle fødselsdagene. Vi har visse faste traditioner: Der serveres flad rugbrød og rundstykker med 2 kaffepuncher, og vi synger to sange og spiller kort bagefter. Hen på eftermiddagen drysser vi så hjem.

Vangen 8

1989 solgte vi gården til en travmand, hvorefter vi flyttede ind på Vangen 8, hvor vi nyder vort otium.

Optræden

Lige siden confirmationen har jeg optrådt rundt omkring i forsamlingshusene og lignende steder, bl.a. sammen med Grethe Jensen. – Jeg har også lavet festsange og taler på rim som prologer eller monologer over festdeltagerne, slutter Aage Jensen sin beretning.

Poul Højbak

Serien
Træk af Gjesings historie
fortsætter

Evt. henvendelser
til

Poul Højbak
Ulvevej 62, 1. th.
tlf. 7515 8945
poulhojbak@mail.tele.dk